

DECIZIE

03 septembrie 2014

municipiul Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

În componența:

Președintele completului, judecător – Svetlana Filincova

Judecătorii – Galina Stratulat, Iurie Bejenaru,
Iuliana Oprea, Dumitru Mardari

Examinînd recursul declarat de Inspectoratul Fiscal de Stat municipiul Chișinău

în pricina civilă intentată la cererea de chemare în instanța de contencios administrativ depusă de societatea cu răspundere limitată „Arbug-Service” împotriva Inspectoratului Fiscal de Stat municipiul Chișinău, privind anularea actului administrativ,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 26 februarie 2014, prin care a fost casată hotărîrea judecătorei sectorului Rîșcani municipiul Chișinău din 06 noiembrie 2013 și emisă o nouă hotărîre prin care a fost admisă cererea depusă de societatea cu răspundere limitată „Arbug-Service”,

a c o n s t a t a t :

La 21 martie 2013 societatea cu răspundere limitată „Arbug-Service” (în continuare SRL „Arbug-Service”) a depus cerere de chemare în judecată împotriva Inspectoratului Fiscal de Stat mun. Chișinău, solicitînd anularea deciziei IFS mun. Chișinău nr.3351/6 din 28 noiembrie 2012.

În motivarea cererii că indicat că la 10 octombrie 2012 de către Inspectoratul Fiscal de Stat mun. Chișinău a fost efectuat un control fiscal prin metoda verificării tematice la SRL „Arbug-Service”, asupra tranzacțiilor economico-financiare încheiate cu SRL „Angromax-Prim”. În rezultatul efectuării controlului s-a stabilit că datoria creditoare în sumă de 2 095 350 lei a fost stinsă prin cesiune în baza

contractului nr.10 AR/2012 din 31 iulie 2012, iar 08 noiembrie 2012 de către Inspectoratul Fiscal de Stat Chișinău a fost întocmit actul suplimentar la actul de control din 10 octombrie 2012, întocmit în rezultatul controlului tematic la SRL „Arbug-Service”.

Potrivit actului din 08 noiembrie 2012, s-a suplinit actul din 10 octombrie 2012 cu mențiunea că SRL „Arbug-Service” întrunește posibili indici ai infracțiunii prevăzute de art. 242 Cod Penal. Deoarece acțiunile întreprinderii de stingere a datoriilor față de SRL „Angromax-Prim,, prin cesiune în baza contractului nr.10-AP/2012 din 31.07.2012 și prin intermediul SRL „Stas-Agro” duc la încălcarea modului stabilit de decontare prin virament și a prevederilor art. 10 pct. 5 din Legea cu privire la antreprenariat și întreprinderi.

În baza actelor de control IFS mun.Chișinău a emis decizia nr. 3351/6 din 28 noiembrie 2012, prin care întreprinderea a fost sancționată cu amendă în mărime de 209 535 lei, ceea ce constituie 10% din suma de 2 095 350,0 lei.

SRL „Arbug-Service” a înaintat contestație asupra deciziei nr.3351/6 din 28 noiembrie 2012, iar la 14 februarie 2013, prin decizia nr.80 Inspectoratul Fiscal de Stat a respins contestația depusă și a menținut decizia nr.3351/6 din 28 noiembrie 2012.

Consideră că la momentul efectuării controlului fiscal inspectoratul fiscal nu a luat în considerație relațiile comerciale dintre SRL „Arbug-Service” și SRL „Stas Agro”, ce vizează livrarea cărnii în baza facturilor fiscale și că între companii există relații directe și obligații financiare. Părțile au respectat toate condițiile cu privire la încheierea contractului de cesiune a creanței.

Prin hotărârea Judecătoriei sectorului Rîșcani mun.Chișinău din 06 noiembrie 2013 a fost respinsă cererea de chemare în instanța de contencios administrativ depusă de SRL „Arbug-Service” împotriva Inspectoratului Fiscal de Stat mun. Chișinău privind anularea deciziei nr.3351/6 din 28 noiembrie 2012, ca neîntemeiată.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 26 februarie 2014 a fost admis apelul declarat de SRL „Arbug-Service” și s-a decis casarea hotărârii Judecătoriei sectorului Rîșcani mun.Chișinău din 06 noiembrie 2013. S-a adoptat o nouă hotărâre prin care s-a admis cererea de chemare în instanța de contencios administrativ depusă de SRL „Arbug-Service”. S-a anulat decizia nr.3351/6 din 28 noiembrie 2012, emisă de Inspectoratul Fiscal de Stat mun.Chișinău prin care SRL „Arbug-Service” a fost sancționat cu amendă în mărime de 209 535,00 lei.

La 20 mai 2014 Inspectoratul Fiscal de Stat mun.Chișinău a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 26 februarie 2014, solicitând casarea integrală a deciziei recurate și menținerea hotărârii Judecătoriei sectorului Rîșcani mun.Chișinău din 06 noiembrie 2013.

În motivarea cererii recurentul a invocat că decizia instanței de apel a fost adoptată cu aplicarea eronată a normelor de drept procedural. Consideră recurentul că nu au fost probate relațiile contractuale dintre SRL „Arbug-Service”, SRL „Angromax Prim” și SRL „Stas-Agro”. Consideră că în ședința de judecată s-a stabilit cu certitudine că în rezultatul executării contractului de cesiune a creanței nr.10-AP/2012 din 31 iulie 2012 SRL „Stas-Agro” s-a îmbogățit cu suma de 2 095 350 lei, fără careva temei legal, iar patrimoniul SRL „Angromax Prim” s-a micșorat cu suma 2 095 350 lei.

Mai indică recurentul că instanța de fond a stabilit cu certitudine că SRL „Arbug-Service” a încălcat modul de decontare prin virament a obligațiilor fiscale către SRL „Angromax Prim” în sumă de 2 095 350 lei, efectuând achitarea prin intermediul SRL „Stas-Agro”, față de care SRL „Arbug-Service” nu avea obligația dată, nefiind probate nici obligațiile SRL „Angromax Prim” față de SRL „Stas Agro” în mărime de 2 095 350 lei.

La 20 iunie 2014 intimatul SRL „Arbug-Service” a depus referință la recursul declarat de Inspectoratul Fiscal de Stat mun. Chișinău, solicitând respingerea recursului ca fiind neîntemeiat și menținerea fără modificări a deciziei instanței de apel.

Consideră tranzacția încheiată între SRL „Arbug-Service”, SRL „Angromax Prim” și SRL „Stas Agro” ca fiind legală și care nu cade sub incidența art.10 alin.5 din Legea cu privire la antreprenariat și întreprinderi, iar decizia Inspectoratului Fiscal de Stat ca fiind neîntemeiată.

A mai indicat că cesiunea de creanță poate fi făcută atât cu titlu oneros cât și cu titlu gratuit.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul declarat de Inspectoratul Fiscal de Stat ca fiind întemeiat și care necesită a fi admis, cu casarea integrală a deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii instanței de fond, din următoarele considerente.

Conform art.445 alin.(1) lit.f) Cod Procedură Civilă instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze decizia instanței de apel și să mențină hotărârea primei instanțe.

Din materialele dosarului instanța de recurs a constatat că la 08 noiembrie 2012 de către Direcția Generală Control Fiscal a Inspectoratului Fiscal de Stat a fost întocmit actul nr.1-584845, ca supliment al actului de control tematic la SRL „Arbug-Service”, în legătură cu verificarea tranzacțiilor economico-financiare cu SRL „Angromax-Prim” (f.d.9). S-a constatat că acțiunile de stingere a datoriilor față de SRL „Angromax-Prim” prin cesiune în baza contractului 10-AP/2012 din 31 iulie 2012 și intermediarul SRL „Stas Agro” duc la încălcarea modului de

decontare prin virament a obligațiilor fiscale. La capitolul „concluzii și propuneri” s-a adăugat următorul conținut: prin control s-a constatat încălcarea modului stabilit de decontare prin virament a obligațiilor fiscale în mărime de 2095350 lei, prin încălcarea prevederilor art.10 p.5 din Legea RM nr.845-XII din 03.01.1992 „Cu privire la antreprenoriat și întreprinderi”.

Prin decizia nr.3351/6 din 28 noiembrie 2012 Inspectoratul Fiscal de Stat mun.Chișinău a aplicat amenda SRL „Arbug-Service” pentru încălcarea legislației fiscale – 209535 lei (2095350x10%) pentru încălcarea modului stabilit de decontare prin virament a obligațiilor financiare, conform prevederilor art.10 p.5 din Legea RM nr.845-XII din 03.01.1992 „Cu privire la antreprenoriat și întreprinderi” (f.d.10).

Art.10 pct.5 din Legea nr. nr.845-XII din 03.01.1992 „Cu privire la antreprenoriat și întreprinderi” stipulează că față de întreprinderi și organizații, indiferent de tipul lor de proprietate și forma de organizare juridică, care efectuează decontări în numerar în sumă ce depășește cumulativ 100 de mii de lei lunar, în baza obligațiilor lor financiare, încălcând modul stabilit de decontare prin virament, precum și care efectuează decontări în numerar și prin virament prin intermediari, indiferent de suma decontării efectuate, organele Serviciului Fiscal de Stat aplică sancțiuni pecuniare în proporție de 10 la sută din sumele plătite, iar sumele amenzilor se fac venit la bugetul de stat. Sancțiunile menționate nu se aplică la efectuarea decontărilor cu cetățenii, gospodăriile țărănești (de fermier), titularii de patente de întreprinzător și cu bugetul public național, la efectuarea decontărilor de către persoanele indicate cu bugetul public național, cu întreprinderile și organizațiile, precum și la efectuarea decontărilor de către întreprinderile și organizațiile ale căror drepturi la acest capitol se reglementează în Legea nr.62-XVI din 21 martie 2008 privind reglementarea valutară, în actele normative ale Băncii Naționale a Moldovei, cu excepția cazurilor efectuării decontărilor prin intermediari. În sensul prezentului punct, cuvântul "intermediar" semnifică persoana căreia o altă persoană i-a plătit o sumă de bani, în numerar sau prin virament, neavând către aceasta obligații financiare directe. Termenul de prezentare a raportului referitor la utilizarea numerarului primit pentru achiziționarea producției agricole, ambalajului și bunurilor de la populație, precum și pentru cheltuielile de deplasare, nu va depăși 30 de zile calendaristice de la data primirii acestuia. Numerarul neutilizat trebuie să fie restituit în casa întreprinderii cel târziu în 5 zile de la expirarea termenului de prezentare a raportului referitor la utilizarea numerarului. Pentru utilizarea numerarului în alt scop decât cel pentru care a fost destinat și/sau nerestituirea în termen a numerarului în casa întreprinderii, organele Serviciului Fiscal de Stat aplică o sancțiune în mărime de

10% din suma numerarului utilizată în alte scopuri și/sau din suma numerarului nerestituită în termen în casa întreprinderii.

La fel, instanța de recurs atestă că la 31 iulie 2012 a fost încheiat contractul de cesiune a creanței între SRL „Arbug-Service”, SRL „Stas Agro” și SRL „Angromax-Prim” (f.d.16).

După cum reiese din pct.1 al contractului susmenționat, s-a stins datoria debitorului SRL „Arbug-Service” în mărime de 2 095 350 lei față de creditorul SRL „Angromax Prim”, s-a format datoria debitorului SRL „Arbug-Service” în mărime de 2 095 350 lei față de noul creditor SRL „Stas Agro” și s-a stins datoria creditorului SRL „Angromax Prim” în mărime de 2 095 350 lei față de noul creditor SRL „Stas Agro”.

Colegiul consideră ca fiind corectă constatarea instanței de apel privind existența datoriei SRL „Arbug-Service” față de SRL „Angromax Prim”, ori la materialele dosarului au fost anexate facturile fiscale nr.FV874170 din 10 aprilie 2012 (f.d.21), nr.FV9400839 din 02 mai 2012 (f.d.22), nr.FV9400827 din 01 iunie 2012 (f.d.23), nr.BV0086134 din 07 iunie 2012 (f.d.24).

Însă, Colegiul atestă lipsa la materialele dosarului a înscrisurilor care ar confirma existența datoriei de 2 095 350 dintre SRL „Arbug-Service” și SRL „Angromax Prim” și stinse în baza contractului de cesiune a creanței, ori facturile fiscale susmenționate atesta existența datoriei de 1 807 620 (un milion opt sute șapte mii șase sute douăzeci) lei și nu de 2 095 350 (două milioane nouă zeci și cinci mii trei sute cincizeci) lei. Prin urmare, nu este confirmată existența diferenței sumei datoriei indicate în contractul de cesiune și suma datoriei conform facturilor fiscale și anume 287 730 (două sute optzeci și șapte mii șapte sute treizeci) lei.

La fel, în baza contractului de cesiune din 31 iulie 2013 s-a stins datoria SRL „Angromax Prim” față de SRL „Stas-Agro”, însă la materialele dosarului lipsesc înscrisuri care ar confirma existența obligațiilor financiare dintre SRL „Angromax Prim” și SRL „Stas-Agro”.

Colegiul constată că instanța de apel eronat a apreciat circumstanțele de fapt ale pricinii și a reținut precum că SRL „Stas-Agro” a acumulat o datorie față de SRL „Arbug-Service” în sumă totală de 1 855 751,52 lei, reieșind din facturile fiscale și actul de verificare a decontărilor reciproce, în condițiile în care actul de verificare a decontărilor reciproce urmează a fi apreciat critic de către instanța de judecată, fiind întocmit și semnat doar de o parte – SRL „Arbug-Service”.

Mai mult ca atât facturile fiscale nr.FB1837467 din 21.02.2012, nr.FB1837466 din 23.02.2012, nr.FB1837574 din 17.02.2012 (f.d.25-27), nr.FB1837569 din 29.02.2012, nr.FB1837575 din 17.02.2012, nr.FB1837564 din 21.02.2012, nr.FB1837565 din 22.02.2012, nr.FB1837566 din 24.02.2012, nr.FB1837567 din 27.02.2012, nr.FB1837568 din 28.02.2012, nr.FB18376601 din

05.03.2012, nr.FB1837602 din 06.03.2012, nr.FB1837479 din 12.03.2012, nr.FB1837480 din 14.03.2012, nr.FB1837475 din 20.03.2012, nr.FB1837476 din 21.03.2012, nr.FB1837571 din 27.03.2012, nr.FB1837573 din 27.03.2012 (f.d.31-45) denotă existența datoriei SRL „Stas-Agro” față de SRL „Arbug-Service” în mărime de 7 126 082,52 (șapte milioane una sută douăzeci și șase mii optzeci și doi) lei, iar facturile fiscale nr.FV7827151 din 23.03.2012, nr.FV7827154 din 05.03.2012 și nr.FV7827153 din 01.03.2012 (f.d.28-30) denotă existența datoriei SRL „Arbug-Service” față de SRL „Stas-Agro” în mărime de 1 947 065 (un milion nouă sute patruzeci și șapte mii șizeci și cinci) lei.

Alte înscrisuri care ar confirma existența obligațiilor financiare dintre SRL „Arbug-Service” și SRL „Stas-Agro” nu au fost prezentate la materialele dosarului, respectiv nu s-a confirmat existența datoriei SRL „Arbug-Service” indicate în contractul de cesiune a creanței.

Astfel, Inspectoratul Fiscal de Stat a constatat că SRL „Arbug-Service” a încălcat modul de decontare prin virament prin intermediarul SRL „Stas-Agro”, în urma încheierii contractului de cesiune a creanței din 31 iulie 2012.

Instanța de apel corect a apreciat lipsa probelor care ar confirma faptul că datele indicate în facturile fiscale anexate la dosar nu ar corespunde situației reale, însă datele din facturile fiscale nu confirmă existența datoriei SRL „Arbug-Service” față de SRL „Stas-Agro” în mărime de 2 095 350 lei și nu confirmă nici existența obligațiilor financiare a SRL „Angromax Prim” față de SRL „Stas-Agro”.

Colegiul consideră concluziile instanței de apel privind confirmarea relațiilor contractuale dintre SRL „Arbug-Service”, SRL „Angromax Prim”, SRL „Stas-Agro” ca fiind nemotivate, ori întru motivarea existenței raporturilor date s-a purces la sintagma generală „facturi fiscale”, fără a indica data, seria/nr., părțile și sumele incluse în facturile fiscale, pentru a putea stabili cu certitudine existența raporturilor juridice și întinderea obligațiilor financiare.

Respectiv, Colegiul consideră corectă aprecierea instanței de fond privind faptul că nu a fost probată presupusa datorie a SRL „Arbug-Service” față de SRL „Stas-Agro”, care a fost stinsă în urma încheierii contractului de cesiune și anume suma de 2 095 350 lei. La fel, instanța de fond corect a constatat diminuarea patrimoniului SRL „Angromax Prim” în lipsa temeiului legal, în condițiile în care nu au fost stabilite careva obligații financiare față de SRL „Stas-Agro”, deși prin contractul de cesiune a fost stinsă creanța în mărime de 2 095 350 lei.

La fel, Colegiul constată ca fiind irelevantă speței motivarea dată de instanța de apel privind lipsa probelor care ar confirma bănuiala privind posibila săvârșire de către SRL „Arbug-Service” a infracțiunii prevăzute de art.242 Cod Penal, ori

acțiunea înaintată de SRL „Arbug-Service” în ordinea contenciosului administrativ nu vizează și nici nu poate viza contestarea sancțiunilor penale.

Prin urmare, instanța de recurs consideră că fiind întemeiată argumentarea recurentului privind faptul că nu a fost probată existența datoriei stinse ca urmare a încheierii contractului de cesiune a creanței și consideră că față de SRL „Arbug-Service” corect a fost aplicată amenda de 209 535 (două sute nouă mii cinci sute treizeci și cinci) lei sau 10% din suma de 2 095 350 (două milioane nouă zeci și cinci mii trei sute cincizeci) lei, în condițiile în care acțiunile SRL „Arbug-Service” cad sub incidența prevederilor art.10 pct.5 al Legii nr.845-XII din 03.01.1992 cu privire la antreprenoriat și întreprinderi și anume a efectuat decontări prin intermediarul SRL „Stas-Agro” în sumă de 2 095 350 (două milioane nouă zeci și cinci mii trei sute cincizeci) lei, fără a avea față de intermediar obligații financiare directe corespunzător decontărilor efectuate.

Având în vedere faptul că instanța de apel greșit a apreciat circumstanțele de fapt ale pricinii și nemotivat a constatat ilegalitatea deciziei Inspectoratului Fiscal de Stat mun.Chișinău, Colegiul ajunge la concluzia de a admite recursul declarat de Inspectoratul Fiscal de Stat mun. Chișinău și de a casa integral decizia Curții de Apel Chișinău din 26 februarie 2014, cu menținerea hotărârii instanței de fond.

Astfel, reieșind din cele menționate, în conformitate cu 445 alin.(1) lit. f) și alin.(3) Cod Procedură Civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e :

Se admite recursul declarat de către Inspectoratul Fiscal de Stat mun.Chișinău.

Se casează integral decizia Curții de Apel Chișinău din 26 februarie 2014 în pricina civilă intentată la cererea de chemare în instanța de contencios administrativ depusă de societatea cu răspundere limitată „Arbug-Service” împotriva Inspectoratului Fiscal de Stat municipiul Chișinău, privind anularea actului administrativ.

Se menține fără modificări hotărârea Judecătoriei sectorului Rîșcani municipiul Chișinău din 06 noiembrie 2013.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului,

Judecător –

Svetlana Filincova

Judecătorii –

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru

Iuliana Oprea

Dumitru Mardari